

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Szata roślinna Wielkopolski

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy

4. Kierunek studiów: Ochrona środowiska, studia stacjonarne

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):

Ćwiczenia (Zajęcia terenowe): 24 godzin

9. Liczba punktów ECTS: 2

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

prof. UAM dr hab. Julian Chmiel, chmielju@amu.edu.pl

prof. UAM dr hab. Piotr Szkudlarz, szkudl@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: polski

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

1. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w terenie.
2. Pogłębienie wiedzy z zakresu morfologii roślin oraz ich przystosowań do zróżnicowanych warunków siedliskowych.
3. Pogłębienie wiedzy z zakresu systematyki roślin.
4. Poznanie podstawowych zależności i uwarunkowań środowiskowych formowania się flory i zbiorowisk roślinnych.
5. Poznanie podstawowych elementów szaty roślinnej Wielkopolski.
6. Poznanie dynamiki szaty roślinnej z uwzględnieniem roli człowieka.
7. Poznanie wybranych aspektów ochrony przyrody.
8. Wyrobienie umiejętności przeprowadzenia obserwacji terenowych i interpretacji ich wyników.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Wiedomości z zakresu budowy morfologicznej, systematyki roślin oraz funkcjonowania biocenozy na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	potrafi bezpiecznie poruszać się w terenie po wyznaczonych trasach przyrodniczych, stosować zasady bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zasady ochrony i poszanowania przyrody	K_W23, K_K07
Efekt_02	umie opisywać budowę i funkcje poszczególnych organów roślin, wskazać główne ich modyfikacje w odniesieniu do środowisk w których żyją	K_W11, K_U02
Efekt_03	potrafi określać przynależność systematyczną wybranych gatunków roślin na podstawie analizy cech diagnostycznych	K_W11
Efekt_04	potrafi opisać podstawowe zależności i uwarunkowania środowiskowe formowania się flory i zbiorowisk roślinnych.	K_W03, K_U02
Efekt_05	potrafi przedstawić krótką charakterystykę przyrodniczą Wielkopolski	K_W03

Efekt_06	zauważa przejawy i podać przykłady oddziaływań człowieka na szatę roślinną	K_W12, K_U16, K_U17, K_K01, K_K04, K_U02
Efekt_07	wskazuje gatunki prawnie chronione oraz przestrzenne formy ochrony przyrody poznane w trakcie ćwiczeń terenowych	K_W13, K_W17
Efekt_08	potrafi prowadzić florystyczne i fitocenotyczne jednostkowe obserwacje terenowe i pomiary parametrów siedliskowych w zakresie podstawowym	K_U02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Różnorodność przystosowań morfologicznych do warunków siedliskowych	Efekt_02, Efekt_04, Efekt_08
Przydatne w warunkach terenowych cechy diagnostyczne w określaniu przynależności systematycznej roślin	Efekt_03, Efekt_08
Warunki kształtowania się flory oraz biocenoz	Efekt_04, Efekt_06, Efekt_08
Uwarunkowania siedliskowe wybranych elementów szaty roślinnej Wielkopolski	Efekt_04
Przyroda Wielkopolski - obserwacje i studia terenowe w wybranych obiektach	Efekt_05
Wpływ człowieka na szatę roślinną	Efekt_04, Efekt_06
Gatunkowa i obszarowa ochrona przyrody	Efekt_01, Efekt_07
Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w terenie	Efekt_01

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Chmiel J., Kasprzowicz M., (red.): Flora i roślinność środkowej Wielkopolski. Przewodnik do zajęć terenowych. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 2004.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	TAK
Wykład problemowy	
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	TAK
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	24
Praca własna studenta:	
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
Przygotowanie projektu	0
Przygotowanie pracy semestralnej	0
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	16
SUMA GODZIN	55
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

bardzo dobry (bdb; 5,0): Znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne Ocena z ćwiczeń: Student bezbłędnie potrafi rozpoznać wymagalną liczbę kluczowych gatunków (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Bez problemu potrafi scharakteryzować ich wymogi siedliskowe. W oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowań siedliskowych potrafi poprawnie zidentyfikować kluczowe zbiorowiska roślinne. Potrafi też zdiagnozować podstawowe zagrożenia dla różnorodności biologicznej. Ma doskonałą znajomość funkcjonowania systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się dużą aktywnością w trakcie zajęć. Test końcowy: >89% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).

dobry plus (+db; 4,5): Bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne Ocena z ćwiczeń: Student bezbłędnie potrafi rozpoznać wymagalną liczbę kluczowych gatunków (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Bez problemu potrafi scharakteryzować ich wymogi siedliskowe. W oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowań siedliskowych potrafi na ogół poprawnie zidentyfikować kluczowe zbiorowiska roślinne. Potrafi też zdiagnozować podstawowe zagrożenia dla różnorodności biologicznej. Ma bardzo dobrą znajomość funkcjonowania systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się dużą aktywnością w trakcie zajęć. Test końcowy: 80-89% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).

dobry (db; 4,0): Dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne Ocena z ćwiczeń: Student potrafi rozpoznać większość wymagalnych kluczowych gatunków (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Nie ma też większych problemów w scharakteryzowaniu ich wymogów siedliskowych. W oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowań siedliskowych potrafi poprawnie zidentyfikować większość kluczowych zbiorowisk roślinnych. Ma wiedzę o podstawowych zagrożeniach dla różnorodności biologicznej, lecz nie zawsze potrafi ją wykorzystać w ocenie sytuacji terenowej. Ma dobrą orientację w zakresie funkcjonowania systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się dobrą aktywnością w trakcie zajęć. Test końcowy: 70-79% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).

dostateczny plus (+dst; 3,5): Wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne z drobnymi niedociągnięciami. Ocena z ćwiczeń: Student potrafi rozpoznać większość wymagalnych kluczowych gatunków (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Ma jednak problemy w scharakteryzowaniu ich wymogów siedliskowych. W oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowań siedliskowych potrafi poprawnie zidentyfikować tylko niektóre kluczowe zbiorowiska roślinne. Ma wiedzę o podstawowych zagrożeniach dla różnorodności biologicznej, lecz nie zawsze potrafi ją wykorzystać w ocenie sytuacji terenowej. Ma dostateczną orientację w zakresie funkcjonowania systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się przeciętną aktywnością w trakcie zajęć. Test końcowy: 60-69% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).

dostateczny (dst; 3,0): Wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne ze znacznymi niedociągnięciami. Ocena z ćwiczeń: Student potrafi rozpoznać nie więcej niż połowę wymagalnych kluczowych gatunków (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Ma też problemy w scharakteryzowaniu ich wymogów siedliskowych. Ma duże problemy w diagnozowaniu kluczowych zbiorowisk roślinnych w oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowania siedliskowe. Ma podstawową wiedzę o zagrożeniach dla różnorodności biologicznej, lecz nie potrafi jej wykorzystać w ocenie sytuacji terenowej. Ma dostateczną orientację w zakresie funkcjonowania systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się przeciętną aktywnością w trakcie zajęć. Test końcowy: 50-59% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).

niedostateczny (ndst; 2,0): Niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne. Ocena z ćwiczeń: Student potrafi rozpoznawać tylko niektóre kluczowe gatunki roślin (w trakcie pierwszego spotkania studenci otrzymują wymagalną listę gatunków). Ma też problemy w scharakteryzowaniu ich wymogów siedliskowych. Nie potrafi poprawnie zdiagnozować kluczowych zbiorowisk roślinnych w oparciu o składy obserwowalnych gatunków i uwarunkowania siedliskowe. Ma niewystarczającą wiedzę o zagrożeniach dla różnorodności biologicznej i funkcjonowaniu systemu ochrony w Polsce. Wykazuje się brakiem aktywności w trakcie zajęć. Test końcowy: < 50% poprawnie udzielonych odpowiedzi testowych (test złożony z 25 pytań).